

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15 Temmuz darbe girişiminin ardından, şehir dışına çıkarılan askeri kurumların ve kapatılan askeri okullarının arazilerinin akıbetlerinin araştırılması ve bu alanların kamu yararına kullanımı için en uygun adımların tespit edilmesi amacıyla, amacıyla Anayasa'mızın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim. 25.07.2023

Ali GÖKÇEK

İstanbul Milletvekili

Ali Gökçek

Volli Aşbaba
Malatya M.

Kadim Durmaz
Tokat M.

Mehmet Koca
Kocaeli

Nurhayat Altın Kaya

Ediz İmre

Alihan Özer Ağır
Edirne M.

Murat GAN
Samsun M.

Ömer Fethi Güner
Yıldırım

Aliye Coşar
Ant. M.

Hakim Özgür Yılmaz
Kars M.

İlhami Özer Ağır
Yelken M.

Ahmet ÖNAL
Kırıkkale M.

Nail Güler Kocaeli M.

GEREKÇE

Ülkemizde 15 Temmuz darbe girişiminin ardından ülkenin dört bir yanında özellikle büyükşehirlerde kent içerisinde bulunan, kışlalar, karargâhlar, askeri lojman ve hastane alanları gibi tesis alanlarının tasfiyesine ve bir kısmının kent dışına çıkarılmasına yönelik çalışmalar son hızla başlatılmıştır. 15 Temmuz sonrası çıkartılan 678 numaralı KHK ve ardından 2018 yılında yürürlüğe giren 7071 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun kapsamında askeri alanların Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı işbirliği içerisinde özelleştirilerek imara açılmasına olanak tanınmıştır.

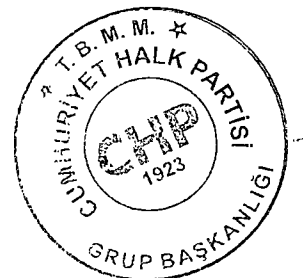
Dönemin Başbakan'ı Binali Yıldırım, kışlaların şehir dışına çıkarılacağını belirterek, kapatılan askeri tesislerin yerine de "Piknik alanı ve güzel mekânlar yapılacak" açıklamasında bulunmuş, geçmiş Çevre ve Şehircilik Bakanlarından Mehmet Özhasseki ise "Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatı var, hepsi yeşil alan olacak. O konuda kimsede ters bir düşünce yok" derken Murat Kurum "hiçbir zaman da askeri arazileri biz rant olarak görmedik" demiştir. Ancak aradan geçen süre zarfında İstanbul başta olmak üzere, ülke genelinde askeri arazilerin yeşil alan ya da sosyal proje amacının dışında rant üretme amaçlı kullanıldığı görülmektedir.

İstanbul, ilgili askeri alanların yoğun olarak bulunduğu bir metropoldür. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Şehir Plancıları Odası'nın verilerine göre İstanbul'un yüzde 10'unu oluşturan bu askeri alanlar aynı zamanda yeşilliklerden oluşturmaktadır. 2009 tarihli 1/100000 ölçekli İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nda askeri alanların tasfiyesi halinde bu alanların öncelikle eksik olan sosyal ve teknik altyapı (eğitim, sağlık, kültürel tesis, hal, mezarlık, yeşil alan vb.) alanları olarak kullanılması gerektiği belirtilmektedir. İstanbul'daki askeri kışlalar "yeşil alan olacak" denilmesine karşın konut projelerine açılmış, Bakırköy, Beşiktaş, Sarıyer ve Çekmeköy'deki kışlalarda lüks konutlar yükselmeye başlamıştır.

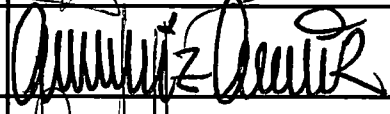
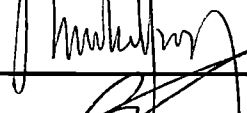
Askeri alanların askeri alan vasfı dışına çıkarılırken yine kamunun yüksek yararının gözetilmesi, ranttan uzak bir bakış açısıyla hareket edilmesi gerekirken aksine bir tutumun tercih edildiği, askeri alanların rant odaklı politikalar ile yeşil alan niteliğinden uzaklaştırıldığı görülmektedir.

Örneğin, Zeytinburnu Tank Fabrikası, Zekeriyaköy Füze Üssü, Sancaktepe Askeri Havaalanı ve lojmanları, Esenler Topkule, Baştabya ve Metris Kışlaları, Maltepe Kenan Evren Kışlası, Tuzla İçmeler'deki Piyade Okul Komutanlığı arazisinden 168 bin metrekare alan imara ve dolayısıyla yapılaşmaya açılmıştır. Beşiktaş Barbaros Bulvarı'nda bulunan Jandarma Genel Komutanlığı'na ait Dikimevi arazisi, düşük bir bedelle TOKİ'ye devredilmiş, imar değişikliği yapılarak özel bir firmaya satılmış, kamu yararı gözetilmeksizin rant üretimi ana hedef olarak görülmüştür. Sosyal toplu konutlar inşa etmekle görevli TOKİ askeri alanlar söz konusu olduğunda, adeta rant üretiminde aracı şirket konumuna dönüştürülmüştür.

Söz konusu arazilerin tespit edilerek üzerinde yapılmış olan imar değişikliklerinin kamu yararı amacına uygun olup olmadığının araştırılması, ilgili arazilerin yeşil alan vasıflarının korunmasına yönelik tedbirlerin alınması amacıyla TBMM'de Araştırma Komisyonu kurulması uygun olacaktır.

135. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Hüseyin Yıldız	Aydın	
Ayhan KARUT	Adana	
Deniz Demir	Ankara	
Çağrı Hızır	MİĞLA	
İlgin Beyazkurt	Artvin	
Elvan KIK GEZME	Göcek	